

عنوان: آگاهی، نگرش و عملکرد استفاده‌کنندگان از آمپولهای دپوپروورا در مورد این روش در مراکز بهداشتی درمانی تبریز، سال ۱۳۷۸

نام دانشجو: آذر رنجی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد مامایی (آموزش مامایی)

استاد راهنما: سکینه محمدعلیزاده چرندابی، مهین برادران رضایی

شماره پایان نامه: ۱۱۲

مقدمه: آمپولهای دپوپروورا یکی از روشهای پیشگیری از بارداری طولانی اثر و موقت و بسیار موثر بوده که حاوی فقط پروژستین است. بیش از ۱۳ میلیون زن در سراسر جهان از این روش استفاده می‌کنند. امید است پژوهش حاضر با شناساندن وضعیت موجود در زمینه آگاهی، نگرش و عملکرد استفاده‌کنندگان از آمپول دپوپروورا به مسئولین در برنامه‌ریزی جهت بهره‌گیری بهینه از این روش کمک نمایند.

روش کار: ابزارگردآوری داده‌ها در این مطالعه توصیفی پرسشنامه بود که از طریق مصاحبه و مطالعه پرونده تکمیل شد. جامعه پژوهش شامل کلیه زنانی بودند که اولین آمپول دپوپروورا را در طی سال ۱۳۷۷ در مراکز بهداشتی و درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز تزریق کرده بودند. (حداقل ده ماه از اولین تزریق می‌گذشت) ۲۰۰ نفر از افراد واجد شرایط به طریق نمونه‌گیری تصادفی برای مطالعه انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها علاوه بر توزیع فراوانی مطلق، درصدی، میانگین و انحراف معیار از آزمون t استیودنت، آنالیز واریانس یکطرفه و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: اکثریت (۷۳/۰ درصد) افراد مورد پژوهش از آگاهی متوسط برخوردار بودند و تنها ۳/۵ درصد آنان دارای آگاهی خوب بودند. اکثریت (۸۶/۰ درصد) افراد نسبت به آمپولهای دپوپروورا نگرش مثبت داشتند. ۱۷/۵ درصد افراد مورد پژوهش به مدت سه ماه (فقط یک آمپول)، ۲۹/۵ درصد به مدت ۶ ماه (دو آمپول)، ۲۰ درصد به مدت ۹ آمپول (سه ماه) و ۳۳ درصد به مدت یکسال یا بیشتر (چهار آمپول یا بیشتر) از این روش استفاده کرده بودند. هیچ موردی از حاملگی در این پژوهش گزارش نگردید. اختلالات قاعدگی در ۴۶/۵ درصد موارد باعث ترک استفاده از آمپول شده بودند. ارتباط معنی‌داری بین آگاهی و نگرش، آگاهی و تعداد آمپولهای تزریق شده وجود نداشت ($P > 0.05$)، ولی بین نگرش و تعداد آمپولهای تزریق شده ارتباط مثبت معنی‌داری وجود داشت ($P < 0.01$, $r = 0.18$).

نتیجه‌گیری: با وجود اینکه مطابق اعلامیه سازمان جهانی بهداشت، استفاده آگاهانه از روشهای ضدبارداری حق هر زوجی می‌باشد ولی نتایج این پژوهش نشان داد اکثریت افراد مورد مطالعه، آگاهی کافی جهت استفاده از این روش را نداشتند و میزان تداوم استفاده از این روش به مدت یک سال حتی در مقایسه با نتایج اغلب تحقیقات در دنیا پایین بود. لذا آموزش زنان به روشهای مختلف و افزایش آگاهی آنان در مورد نحوه استفاده از این روش، عوارض آن و موارد منع استعمال آمپولها در جهت بهره‌گیری بهتر از آمپولهای دپوپروورا و افزایش میزان تداوم مصرف آن ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: آگاهی، نگرش، عملکرد، آمپولهای دپوپروورا